

for ekstra at lægge 123,000 Kr. til og paa den Maade forøge vor Statsgæld fra Aar til Aar. Jeg henstiller til Finansministeren, om der ikke er Mulighed for helt at komme af med denne Fond. Faktum er nemlig, at Statskassen skal betale gennem mange Omsvøb, som føre med sig, at Statsgælden vokser, og at vi have en Del af Statsgælden, der forrentes med 5 pCt., medens den øvrige Del forrentes med 4 à 3½. I Virkeligheden kunne vi undvære den, og ingen led Uret derved; Statsregnskabet blev simplere, og det saa bedre ud, hvilket jeg ogsaa vilde anse for en Fordel.

Jeg har endnu en Bemærkning at gøre, som staaar i Forbindelse med vor Statsgæld, ikke med Renterne men med selve Statsgælden. I Fjor fik vi ved Lov oprettet den saakaldte Statslaanefond. En af dens Opgaver er at laane til Landarbejdere, som det hedder i Lovens § 11, den Del af Laanesummen, nemlig de $\frac{2}{5}$, som først skal afdrages. Som bekendt skulle de andre $\frac{3}{5}$ skaffes gennem Husmandskreditforeningerne. Nu har Indenrigsministeren allerede forelagt et Forslag, hvis Opgave det er at faa den Ordning tilvejebragt, som er nødvendig for at Husmandskreditforeningerne kunne komme til at yde den Del af Laanet, som i Husmandslovens § 11 forudsættes at skulle ydes gennem dem. Hvis jeg forstaar § 2 i det af Indenrigsministeren forelagte Lovforslag ret, er Ordningen tænkt at skulle være den, at Statskassen af vedkommende Husmand faar en Obligation for den Del af Summen, som skal skaffes gennem Kreditforeningen, og Husmanden maa til Statslaanefonden udstede en Obligation for den anden Del af Beløbet, den, der skal udredes af Statslaanefonden. Allerede det synes jeg er en Ulempe — jeg skal dog ikke komme ind paa den Side af Sagen; det hører jo hjemme ved Behandlingen af selve den Lov, Indenrigsministeren har forelagt —, at vedkommende, der skal have Statslaan, skal udstede Obligationerne til to Institutioner, Statskassen og Statslaanefonden. Naar Statskassen har faaet Obligationen fra Husmanden for den Del, som Husmandskreditforeningen egentlig skulde sætte deri, skal Statskassen tiltransportere eller give Husmandskreditforeningen skadesløs Transport paa disse Obligationer, imod at Hus-

mandskreditforeningen afleverer et tilsvarende Beløb i Kasseobligationer. Ogsaa dette synes mig at være en meget indviklet Historie. Jeg har prøvet at sige det med lidt andre Ord end de Ord, der staa i selve Indenrigsministerens Lovforslag, og det kan være, at mine Ord ikke have gjort Sagen klarere end selve Lovforslaget, og at jeg ikke har faaet fat i den rigtige Ende, men saaledes har jeg nu opfattet det. Sagens Realitet er altsaa, at Statskassen skaffer sig de 9 Mill. Kr., der kan være Tale om til Udlaan til Husmændene i Løbet af 5 Aar, med 1,800,000 Kr. aarlig, ved at lade Husmændene give sig Obligationer — og det er jo Aktiver for Statskassen, da den har Prioriteter i de paagældende Ejendomme —, og paa disse Aktiver faar Statskassen gennem Husmandskreditforeningen disse 9 Mill. Kr., med andre Ord, den skaffer sig paa sine Aktiver eller Dele af dem et Laan hos Husmandskreditforeningen paa 9 Mill. Kr. Efter min Mening er det langt fra paa billige Betingelser, at Statskassen faar disse Laan. Det kan ikke saa nøjagtigt siges endnu, hvordan de blive, det afhænger af, hvilken Rente Obligationerne udstedes til. Den skal jo fastsættes efter Forhandling mellem Finansministeren og vedkommende Kreditforenings Bestyrelse. Men jeg tvivler meget om, at det vil blive billige eller gunstige Vilkaar for Statskassen. Jeg tror, det vil blive dyrt, men jeg indrømmer, at det vanskeligt kan ordnes anderledes, eftersom Forholdene nu ere. Men jeg synes, at den Tanke da ligger snublende nær: Hvorfor da ikke lade Statslaanefonden faa Obligationerne af de vedkommende Husmænd, og, hvis der ikke er Penge nok, lade den skaffe sig disse Penge. Vi behøve ikke at gaa den Vej at give nogle Obligationer til Statskassen og nogle til Statslaanefonden og lade Obligationerne til Statskassen transportere til en eller to Kreditforeninger for derved at faa Penge over i Statskassen. Man kan lige saa godt lade Laanefonden virke som et selvstændigt Laaneinstitut, der paa sine Aktiver, som det kan faa udleveret fra Statskassen, skaffer sig den Kapital, som er nødvendig for at kunne virke. Jeg er i mine Overvejelser vedrørende denne Del af vor Statslaaneverksamhed ogsaa bleven noget styrket i min Opfattelse af, at det